

підвищення врожайності з одиниці площі на 15-28% в порівнянні з контролем. По всіх сортах, що вивчалися, спостерігається тенденція підвищення врожайності при формуванні сплощеної Х-подібної крони, а в 1991 і 1992 роках істотне зростання врожайності на 21-35% підтверджується математично. Середня маса і товарна якість плодів черешні не мали істотної різниці по варіантах досліду.

Таким чином, найбільш продуктивною слід вважати сплощену Х-подібну форму крони при схемі розміщення дерев черешні 6x4 м.

УДК 634.25:631.526.32

ПРОДУКТИВНІСТЬ ПЕРСИКА В ІНТЕНСИВНИХ САДАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

О. М. Алексєєва

Інститут зрошуваного садівництва УААН, м. Мелітополь.

Восени 1978 року в дослідному господарстві «Мелітопольське» закладено персиковий сад виробничого випробування перспективних форм крони та схем розміщення дерев. Сад закладено районуваними для даної зони сортами Іюньський ранній, Київський ранній і Сочний при схемі розміщення дерев 5x3 м. Випробовували чотири форми крони: вазоподібну, V-подібну, сплощену і веретеніоподібну. Сад зрошувався стаціонарною системою підкоронового дощування. Грунт утримувався під чорним паром.

Перший товарний урожай на рівні 44-74 ц/га і (в залежності від сорту) був одержаний на четверті й рік після садіння. В середньому за 12 років періоду плодоношення було одержано 9 господарчо-цінних врожаїв. Причиною такої нестабільності є повне виморожування генеративних бруньок в зими 1984-1985 рр. і 1986-1987 рр. та загибель бруньок в фазу розвогу бутону від заморозків весною 1990 року.

Зростання врожайності спостерігалось до шестирічного віку і досягло в 1984 році 200-374 ц/га. В даному віці насадження з сплощеною та веретеніоподібною кроною перевищували по врожайності варіанти з V-подібною та вазоподібною формами на 20-25%.

Сильне підмерзання багаторічної деревини зимою 1984-1985 рр. змінило форму крон дерев, тому надалі вплив формування на сортах Київський ранній та Іюньський ранній спостерігався в 1989, 1992 і 1993 роках, а на сорті Сочний тільки в 1993 році.

Сумарний врожай за 12 років плодоношення сорту Іюньський ранній склав 119,4-134,0 т/га, сорту Київський ранній 137,8-154,0 т/га і сорту

Сочний 174,8-193,2 т/га.

По всіх сортах насадження з сплосненою та веретеноподібною кронами перевищували по сумарній врожайності вазоподібну форму на 10-15%, тому вони є найбільш придатними для розміщення дерев за схемою 5×3 м.

УДК 634.511:631.543.81

ВПЛИВ СХЕМ РОЗМІЩЕННЯ ДЕРЕВ ВОЛОСЬКОГО ГОРІХА НА ЇХ ПРОДУКТИВНІСТЬ

*М.І. Гомольський,
кандидат с/г наук*

Придністровська дослідна
станція Інституту садівництва

Незважаючи на велике народногосподарське значення волоського горіха, культура його в Україні розвинута ще недостатньо. До цих пір він практично не має промислового значення навіть в найбільш сприятливих для його росту і плодоношення районах, одним із яких є Наддністрянщина України.

При щорічній потребі в горіхах 100-110 тис. тонн, в Україні виробляється в середньому 35-40 тис. тонн. Найвищий збір горіхів відмічений в 1986 році - 62.9 тис.тонн, що трохи більше половини потреби.

Однією з причин низьких зборів горіхів, в тому числі і волоського горіха, є відсутність чіткої технології вирощування горіхових садів в конкретних кліматичних зонах.

Важливим елементом технології вирощування горіхових садів є встановлення оптимальних схем розміщення дерев.

З цією метою на Придністровській дослідній станції садівництва в 1979 році були закладені спеціальні дослідні ділянки. Вивчались 5 схем розміщення: 10×12 м (контроль), 10×10, 10×8, 8×8, і 8×6 м з трьома сортами - Скиносський, Тихомирівський і Костюженський.

Дерева почали плодоносити на третій рік, хоча поодинокі плоди відмічались вже в перші роки після посадки.

В перші роки різниці між варіантами як по силі ростових процесів, так і по збору горіхів з одного дерева не відмічалось. Однак, урожай з одиниці площі вищим був у варіантах з густим розміщенням дерев.

Починаючи з 7 року сила ростових процесів у варіантах з щільним розміщенням дерев почала затухати, збір горіхів з одного дерева зменшувався у порівнянні з контрольним варіантом.

Так, приріст діаметра штамба в роки спостережень (1979-1993) у